

СИЛАБУС

ПЕДАГОГІКА ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Ступінь вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма:

для усіх ОНП ОНУ імені І. І. Мечникова

Рік навчання: 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Викладач:

д.пед.н, професор Світлана Петрівна ГВОЗДІЙ

Кафедра

фізіології, здоров'я і безпеки людини та природничої освіти

Контактна інформація: medicinabjd2@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом, на території кафедри фізіології, здоров'я і безпеки людини та природничої освіти. У позааудиторний час: усі поточні питання обговорюються в робочих чатах у Telegram або електронною поштою.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета навчальної дисципліни «Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи знань, умінь та навичок щодо педагогіки вищої школи як науки, її цілі та завдання, основні педагогічні категорії, зміст, форми, технології навчання і виховання; забезпечення практичної підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності, використання інноваційних технологій у вищій школі; здатності на основі концептуальних методологічних підходів здійснювати аналіз інноваційних педагогічних явищ, процесів конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, які мають бути реалізовані у майбутній науково-педагогічній діяльності у закладах вищої освіти з урахуванням реформаційних, інтеграційних процесів, що відбуваються в Україні та світі.

Завдання:

- ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти з основними поняттями і проблемами педагогіки вищої школи;
- розвивати здатність майбутніх докторів філософії до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку особистості в контексті процесів глобалізації й інтеграції;
- формувати уявлення щодо принципів, методів і форм організації навчання у закладах вищої освіти; ознайомити студентів із сучасними особливостями педагогічного процесу вищої школи;
- ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти із сутністю та значенням сучасних інноваційних технологій;
- сформувати вміння здійснювати логіко-системний аналіз застосування технологій в освітньому процесі сучасної вищої школи залежно від галузі;
- сформувати в здобувачів третього рівня вищої освіти вміння проектувати необхідні технології відповідно до поставлених умов.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

знати:

- методологічні підходи сучасної педагогіки, наукову термінологію педагогіки вищої школи;
- законодавство та нормативні документи закладів вищої освіти України;
- тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах;
- закономірності, принципи і правила навчання у вищій школі, зміст освіти, організаційні форми й технології викладання у закладах вищої освіти;
- освітні платформи у підготовці фахівців різних галузей;

- прийоми сприяння академічній доброчесності;
- підходи до ефективної організації освітнього процесу;
- системи оцінювання в сучасній вищій школі;
- інформаційні технології навчання, розподіл на складові;
- складові змішаного навчання;
- переваги та недоліки інтерактивного навчання;
- технології дослідницького навчання і проєктивної освіти;
- прийоми здоров'язбережувальних технологій в освіті.

Вміти:

- аналізувати та пояснювати психолого-педагогічні явища і процеси у закладі вищої освіти;
- визначати дидактичні (навчальні, виховні, розвивальні) цілі освітнього процесу у вищій школі;
- користуватися навчальними планами закладів вищої освіти, розробляти робочі програми навчальних дисциплін;
- оптимально підбирати організаційні форми та методи навчання і виховання студентської молоді у вищій школі;
- організовувати контроль та оцінювання знань студентів;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- викладати із застосуванням сучасних і ефективних методів, прийомів, засобів і технологій викладання;
- організовувати індивідуальну та групову роботу студентів з використанням методів і способів, які дозволять розвивати їхні здібності та враховувати психологічні особливості під час навчання;
- упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології навчання;
- створювати мультимедійний контент за відповідною методикою;
- володіти технологією проблемного, проєктного, здоров'язберігаючого навчання;
- використовувати Google-сервіси та інші ресурси для організації освітнього процесу у вищій школі.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (12 год.) та практичних (12 год.), організації самостійної роботи студентів (66 год.) відповідно для очної /заочної форм навчання.

Унікальністю методики навчання даної дисципліни є суміщення всіх сучасних інтерактивних та інноваційних (у т.ч. інформаційно-комунікативних, проєктних) технологій, підходів до навчання в закладах вищої освіти.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) за джерелом інформації; б) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; в) за ступенем самостійності мислення; г) за ступенем керування навчальною діяльністю.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, інтерактивні вправи та завдання.

Форми організації: лекція (традиційна, «у двох», проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентації), практичні заняття із розробки та апробації інноваційних технологій викладання дисципліни за фахом.

Методи навчання: лекція, навчальна дискусія, бесіда, інструктаж, мікрвикладання, інтерактивні, проблемно-пошукові методи, навчальне проєктування, підготовка проєкту та його захист, розв'язання ситуаційних задач, створення ситуації пізнавальної новизни, евристична бесіда, демонстрація, ілюстрація, підготовка доповідей і презентацій, написання есе, виступи з доповідями, розв'язання педагогічних ситуацій, самостійна робота з іншомовними науковими та науково-методичними джерелами, з нормативними документами.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Педагогіка вищої школи

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: предмет та завдання. Методологія та нормативна база викладача сучасної вищої школи.

Тема 2. Загальна характеристика педагогічного процесу у ЗВО. Нормативне забезпечення освітнього процесу у вищій школі.

Тема 3. Теорія виховання у ЗВО. Основи виховної роботи зі студентами та слухачами.

Тема 4. Ефективна організація освітнього процесу: форми, методи, оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 5. Дидактика вищої школи. Методика викладання у вищій школі. Інноваційні технології навчання/викладання.

Тема 6. Особливості та можливості застосування освітніх платформ у викладанні фахових дисциплін галузі. Інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Тема 7. Інтерактивні технології навчання. Змішане навчання. Технології дослідницького навчання і проєктивної освіти.

Тема 8. Здоров'язберігаючі технології в освіті.

Тема 9. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт освітнього процесу ЗВО.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Гвозд'ї С. П. Вивчення ефективності навчання студентів основ безпеки та здоров'я на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Монографія. Гвозд'ї С. П., Пенев В. В. та ін.. За заг. ред. Гвозд'ї С.П. Одеса: Одеський національний університет, 2021. 345 с.

Гвозд'ї С. П. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності : [монографія] Одеса : Одеський національний університет, 2016. 420 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Д., 2014. 416 с.

Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підруч. для студ. ВНЗ. 3-тє вид., випр.. Київ : Академвидав, 2015.

Кайдалова Л. Г. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.

Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.

Лебедик Л.В., Стрельников В.Ю., Стрельников М.В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст]: Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти / Л. В. Лебедик, В. Ю. Стрельников, М. В. Стрельников. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.

Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Стильна типографія, 2018. 289 с.

Теорія та практика змішаного навчання : монографія. В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка Х. : «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. 284 с.

Ткаченко, Майя Вікторівна. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник ОНУ ім. І. І. Мечникова. Одеса : ИНВАЦ, 2013. 149 с.

Туркот, Тетяна Іванівна. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студ. вузів. Київ : Кондор, 2011. 626 с.

Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Штефан Л. В. Інноваційні технології в освіті : навч. пос. для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / Л. В. Штефан. Х., 2012. 174 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний та підсумковий контроль здійснюється в результаті оцінювання виконання самостійної роботи студентів, виконання практичних вправ та захисту індивідуального завдання. Поточний контроль: опитування, написання міні-доповідей, виступи з презентаціями, виконання практичних вправ; розв'язання ситуаційних задач, тестові завдання. Підсумковий контроль – іспит.

Форми оцінювання: усне опитування, перевірка розв'язку ситуаційних задач, тестування, оцінювання активності студента у процесі занять, (внесення пропозицій, оригінальних рішень, уточнень, доповнень), оцінювання виступів та презентацій, захист есе, оцінювання виконання завдань самостійної роботи, оцінювання змісту індивідуального завдання та його захисту, оцінювання аналізу і самоаналізу навчальних занять, оцінювання мікрОВикладання, можливість зарахування результатів неформальної освіти.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

Види навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			
Поточний контроль на лекціях	5	3	15
Виконання і захист практичних робіт	10	1	10
Усього за змістовим модулем 1			0-25
Змістовий модуль 2			
Поточний контроль на лекціях	5	3	15
Виконання і захист практичних робіт	5	4	20
Усього за змістовим модулем 2			0 – 35
Виконання та захист ІНДЗ			0 – 20
Іспит			0-20
Підсумкова сума балів			0 – 100

Самостійна робота студентів.

До обов'язкової самостійної роботи студентів під час вивчення даної навчальної дисципліни включено теоретичну підготовку з тем курсу, що вивчаються, а також підготовку до практичних занять. Передбачено можливість зарахування результатів неформальної освіти. Інші завдання (крім ІНДЗ – див. п.8.3 у робочій програмі навчальної дисципліни) є правом вибору здобувача третього рівня вищої освіти та можливість отримати додаткові бали. Більш детально самостійна робота при вивченні дисципліни представлена у робочій програмі.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Навчальна дисципліна «Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі» має практично-тренінгове спрямування та потребує відпрацювання практичних навичок із використанням різноманітних технологій. Присутність здобувачів на практичних заняттях, поточному та періодичному контролях є невід'ємною частиною загальної підсумкової оцінки. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова](#) ([polozhennya-antiplagiat-](#)

[2021.pdf \(onu.edu.ua\)](#).

Політика щодо відвідування: Відвідування практичних занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись відеоконференції он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ \(poloz-org-osvit-process 2022.pdf \(onu.edu.ua\)\)](#). За об'єктивних причин в окремих випадках за погодженням з деканатом навчання може відбуватися з використанням технологій дистанційного навчання.

Мобільні пристрої: допускається використання мобільних додатків, INTERNET- мережі, електронних девайсів під час самостійної роботи, у завданнях, які це передбачають.

Поведінка в аудиторії: заохочується активна участь під час інтерактивних лекцій, під час практичних занять, у т.ч. з елементами тренінгів, передбачається відключення мобільних пристроїв, не вітаються запізнення та розмови телефоном тощо.